

VASÁRNAPI ISKOLA

„AZ ÚT“ ÁLLANDÓ MELLÉKLETE
VASÁRNAPI ISKOLAI VEZETŐK RÉSZÉRE.

MEGJELENIK HAVONTA.

EGYES SZÁM ÁRA 2 LEL.

I. ÉVF. 8—9. SZÁM. 1927. OKT.—NOV. HÓ

Álmos keresztyénség.

I. Thess. 5:6.

Ilyen a mienk, lagymatag, vasárnapi, sokszor üres, gyakran álomba merült, mely épen azért nem tud tenni semmit, nem ér el semmit, csak néha-néha felriad az álomból, érzi, hogy tenie kellene valamit, félálomban el is gondolja, hogy mit, talán terveket is esinál, aztán megint visszasülyed az öntudatlanság, tétlenség ködébe. Az álomkór úgy lepett meg, hogy alig tudjuk észrevenni, hogy vár valamit tőlünk Isten, hogy nem azért teremtett, hogy aludjunk.

Ez az álomosság az oka, hogy a mi keresztyénségünk nem tud határozottan szembeszállani a bűnnel, nem ér el eredményeket, nem mer közközölni semmivel, s inkább tartja megtartani magát, mint lemondani mindenről Krisztusért. A vas. iskolás gyermekeinkben ez az álomosság látszik abból az erőtlenségből, mely életükben tapasztalható, hogy hitük csak a vas. iskolában van, azonkívül nem törődnek avval, amit ott tanultak, restek a bűnt meglátni s azzal szembeszállani, inkább saját maguk előtt is titkolják azt, készek eltérni a bűn kérkedését, s ha ilyent hallanak, gyáván meghunyászkodnak, ahelyett, hogy bátran szembeszálljanak avval.

Pedig a mi munkánk nem ér semmit, ha éberek és józanok nem vagyunk magunk is, de ilyenné nem neveljük azokat a gyermekeket, akik vas. iskolában ránk vannak bízva. Először magunknak kell ébereknek és józanoknak lennünk, felébredni az álmainkból és bátran, egyenesen komolyan felvenni a harcot, elevenen keresni, mit kell tennünk a Krisztus ügyében s mivel szolgálhatunk Neki. Aztán ilyenekké kell tenni a tanítványainkat. Rá kell szoktatni őket, hogy világosan lássanak, tisztán ítéljenek a közt, mi a jó és

mi a rossz, égjenek a Krisztus ügyéért és minden erejükkel igyekezzenek szolgálni annak, szolgálatukban legyenek találékonyak, s egész szellemük az éberség és józanság szelleme legyen.

Ilyen vasárnapi iskolásokra van szükségünk, ilyenek tudják felébreszteni aluszékony keresztyénségiünket, s ilyenekből lesznek a Krisztus ügyének éber katonái.

Vasárnapi iskolai tanítások.

IV. kötet. (Újszövetségi történetek. Jézus beszédei és példázatai.)

1. Jézus a gyermekek barátja. (Márk. 10:13—16.) a) Hogyan beszéltek istenfelő anyák gyermekeinek az Úr Jézusról? Elmondták a Jézus gyógyításairól szóló eseményeket. b) Az anyák a gyermekekkel elmennek az Úr Jézushoz. Egy nap jön a hír, hogy Jézus a faluba érkezett, mire az anyák elvitték gyermekeiket, hogy meglássák Őt. c) A tanítványok ellenkezése. A tanítványok azonban, kik tudták, hogy Jézus fáradt, félték, hogy zavarni fogják az Urat, s az anyákat és gyermekeiket el akarták kergetni onnan. d) Jézus magához hívja a gyermekeket, akik körülállták Őt, Ő pedig beszélgetett velük Isten országáról s végül megáldotta őket. A gyermekek ezt sohasem feledték el, mert aki egyszer Vele találkozott, mindig szeretne vele lenni. e) És mi? Már most is találkozhatunk Vele imádságainkban, a vas. iskolában s megáld minket is.

Aranymondás: Márk. 10:14. Bibliaolvasás: Máté 18:1--10. Ének: 257:6 v. Magyarázat: templom, magaviselet, a templom rajza.

2. A gazdag ifjú. (Mát. 19:16—26.) a) Milyen földi kincese volt az ifjúnak? Háza, földje, pénze, melyekben nagy örömet is lelt. b) Hogyan akart a mennybe jutni? Ide is vágyott, tehát járt templomba, megtartotta a törvényeket, adakozott. De mégsem volt egészen biztos, tehát elment Jézushoz. c) Jézus megmutatja neki az utat. Jézus látta, hogy annak kedvesebb a vagyona, mint Isten, azért parancsolta neki, hogy mindent adjon el. d) Az ifjú nehéznek találta ezt az utat, viaskodott magával. Eszébe jutott sok szép földje stb. s elment. Világos, hogy jobban szeretta a vagyonát, mint Istent. e) A gazdagság veszélyei. Csak új szívvel lehet a mennyországba bemenni, mely jobban szereti Istent minden-

nél. Ne gazdagok kívánjatok lenni, hanem mondjatok le Istenért mindenről.

Aranym. Luk. 18:24—25. Mát. 6:24. Bibliaolv.: Mát. 6:19—24, 7:13—14. Ének: 35. Foglalkozás: hivatás és Istennek való szolgálata.

3. A tíz bélpoklos. (Luk. 17:11—19.) a) A bélpoklosok tömegének leírása. Hogyan gondolkoztak róluk mások. Találkoznak Jézussal. Jézus segített rajtuk. b) Mind elmentek a papokhoz, de egy onnan visszatért s hálát mondott Jézusnak. Alkalmazás: A bűn bélpoklossága. Ebből Krisztus szabadítja meg azt, aki Benne hisz. Milyen bűnök uralkodnak rajtatok? Ő segíthet. De ha megszabadultunk, nem szabad elfeledni hálát adni Neki.

Aranym. Zsolt. 92:2. Bibliaolv. Zsolt. 92:1—5. Ének: 263. Magyarázat: az egészség mint áldás, ápolása.

4. A jerikói vak. (Luk. 17:35—43). a) A vak élete, milyen nyomorban élt, hogyan koldult az utcákon, senkije sem volt. b) Jézus arra jön, sokan haladnak el előtte, megtudta, hogy Jézus közeleg. Segítségért kiált, el akarják hallgattatni, de Jézus hívja és kérdezi tőle, mit kíván. Mi volt a legnagyobb kívánsága? c) Jézus meggyógyítja, a vak követi. Alkalmazás. Jézus ma is hallja a segélykiáltást, ma is közel van. De aki nem hívja segítségül, elmegy mellette. Hívnod kell Őt.

Aranym. Luk. 18:28; 18:42. Bibliaolv. Márk 8:22—26. Ének: 31. Magyarázat: A vakok intézete, gyógyítása, tanítása, írása. A szem.

V. kötet. (Történetek az Ószövetségből).

1. Dávid király les z. a) A mélységből a magasba. (II. Sám. 2:1—4. 8—11. 3:1—12. 4:5—12. 5:3—5.). Dávid a szenvedések közt türelemmel várt Isten ígéretének teljesülésére. Egyszer Hebronba küldte Isten, hol királlyá kenték. De nem egész Izráel királya lett, a Saul fia, Isbóset uralkodott, mígnem Jóáb megölette. Ekkor lett hét év múlva Dávid egész Izráel királya. b) Isten megerősítette Dávid trónját (II. Sám. 5:6—25). Dávid elfoglalja Jeruzsálemet. Hirám, Tirus királya szövetséget köt vele. A filiszteusok leveretése. c) Dávid örvend az Úrban, (II. Sám. 6:1—23.). Dávid hálás volt e segítségért Istennek. Áthozatja a frigyládát. Mikál meggyűlöli Dávidot, büntetése. d) Dávid Isten ügyét szíven hordja (I. Sám. 7—8.) Dávidot nagy királlyá teszi Isten, rendet csinál az országban, énekeket szerez. Házát akar építeni Istennek, Isten válasza. Isten az Ő Házát az Ő Fia által állította fel itt. e) Dávid és Saul maradékai. Alkalmazás: Dávid jelleme a történetekből.

Aranym. Zsolt. 37:4. Bibliaolv. Zsolt. 23;103. Ének 220.

4. Magyarázat. A zsoltárok énekeskönyvünkben, ismertetésük.

2. Dávid bűne. (II. Sám. 11—12. Zsolt. 51. a) Dávid titkos bűne. A keleti országokban ezt nem nézték bűnnek, de Dávid tudta Isten törvényét. Egyik bűn a másikat szüli. De hallgatott a lelkiismeretére mikor az korholta. b) Isten ítélete. Náthán. A próféta nem félt megmondani a királynak, az pedig beismerte. c) D. bűnbánata. D. nem utasítja el a prófétát, hanem megalázza magát. Isten látta, hogy őszintén bánkodik, hozzá fordult. Alkalmazás: A bűn megbánása, bevallása nélkül nincs szabadulás. Ezt gyakorolni.

— Aranym. 51. Zsolt. 12—13. Bibliaolv. Zsolt. 51:1—6. Ének: 81. Magyarázat. Lelki tisztaság, gonosz beszédek, gondolatok. A bűnbánat.

3. Absolon lázadás. (II. Sám. 14:25—26. 15:1—16. 16:5—14.) a) Absolon a lázadó. Absolon jellemét a kényeztetés elrontotta. Kevély, nagyravágyó, istentelen. b) A. meglopja a nép szívét, behizelgi magát a népnél. c) Királlyá téteti magát. d) Dávid menekülése, útközben megkövezik. Alkalmazás: a gyermekek kényeztetése, a kevélység átka.

— Aranym. Péld. 22:6. Bibliaolv. Pldb. 23:12—19. 24:21—22. Ének: 228. Magyarázat: Hasonló esetek történetünkben. Szülők és gyermekek.

4. Absolon bűntetése. (II. Sám. 16:15. 17:24. 18:1—33. 19:1—9. 15:24. a) A. király. A nép ünneplése. b) Absont leverik. Dávid Istenhez fordul. Parancsa, hogy A.-t kíméljék. c) A. halála. Hogy ment vesztébe a szerencsétlen fiú. d) Dávid bánata fia miatt. e) Sémei kegyelmet kér. Alkalmazás: Isten megbünteti a gonosz gyermekeket. Dávid mennyiben hibás A. gonoszságáért?

— Aranym. Péld. 30:17. Bibliaolv. Luk. 2:41—52. Ének 87.

Magyarázat: kormányformák, alkotmány. Kötelességünk az uralkodóval szemben.

VI. kötet. Az apóستolok cselekedeteiről írott könyv.

1. Jézus dicsősége trónjára lép. (Csel. 1.). a) Az ó-szövetség hőseit Isten vezette, meindegyikben az Ő Lelke uralkodott. Mózes, Illés, Dávid, Dániel stb. Az új-szöv. mutatja, hogyan vezette Ővéit Jézus. b) Jézus búcsúja tanítványaitól. 1:1—8. c) Jézus mennybemenetele. Kőd fogta el. Ember nem látta, hogyan fogadja az Atya Fiát. A poroszlok nád-szálat adtak kezébe, most a világ kormányát vette át. d) A tanítványok visszatérnek Jeruzsálembe. e) Mátyás választása. Alkalmazás: Szemmel nem látjuk Jézust, de imádságainkat meghallja. Mellettünk van. Ő uralkodik a világon.

Aranym. Mát. 28:18. Bibliaolv. Mát. 28:16—20. Ének: 127.

2. *A Szentlélek kitöltése.* (Csel. 2:1—4. a) A tanítványoknak szükségük volt erre. Kevesen és félénkek voltak, pedig Jézus velük akart győzni a világ felett. Jézus erre nem természetfeletti erőt akart felhasználni, nem nagy tudományt akart adni nekik, hanem a Szentleket. b) Hogyan kapták? Az ünnep Jeruzsálemben, hol a tanítványok árván állanak. A Lélek kitöltése. Predikálásuk. Az idegenek esodálkoznak. Alkalmazás: Milyen feladatokat adott nekünk is Isten. Ezért van szükségünk a Szentlélekre. Aki kéri ezt, megkapja.

Aranym. Luk. 11:13. Bibliaolv. Lk. 11:9—13. Ének: 131.

3. *A Lélek megalkotja az első ker. gyülekezetet.* Csel. 2:5—41. a) A nép figyel a tanítványokra. A nép látta, hogy valami történt a tanítványokkal. Idegenek értették a nyelvüket, különböző országokból, (példák). b) Péter beszéde. c) Ennek eredménye. Sokan jöttek az utánavaló napokban is, akik hittek. Alkalmazás: Milyen nagy erő a Szentlélek, mit tud tenni az emberrel. Velünk is.

Aranym. Csel. 1:8. II. Tim. 1:7. Bibliaolv. Ján. 14:16—18. Ének: 132.

4. *A Lélek munkája a gyülekezetben.* (Csel. 2:42—47. 4:32—37. 5:12—16.) A gyülekezet Isten kéri. Ennek gyümölcsei: a) közösség, hol vita és veszekedés nem volt, b) tanítás Jézusról, az Ő akarataról, c) imádkozás, közös imádság áldásai, d) szeretet, egymást segítették, akinek valamije volt, megosztotta a többivel, e) de kifelé is volt hatása: a nép tisztelte őket és sokan megtértek.

Aranym. Gal. 5:12. Bibliaolv. a textuson kívül még Róm. 8:14—16. 26—27. Ének: 134.

A vasárnapi iskola története.

A ma v. iskola néven nevezett munka, melynek célja, hogy a gyermekeket Krisztushoz vezessük, mai formájában Angliában vette a kezdetét. A reformáció óta mindkét prot.

* Itt adjuk, sajnos csak vázlatban, a Vasárnapi Iskolai Tanítások három utolsó, most nyomás alatt levő füzetének első négy tanítását, hogy addig is, míg a könyv meg nem jelenik, ami reménytelhetőleg november végére megtörténik, e tanítások használhatók legyenek. A decemberi számban még két-két tanítás vázlatát fogjuk hozni.

egyházban szokásban volt, hogy a gyermekeket összegyűjtöttek rendszerint vasárnap délután és ott a kátét nekik tanították. Ezt a munkát, melyet néha a felnőttekre is kiterjesztettek, katechizálásnak nevezték. Sok egyházban azonban ez a munka az idők folyamán abban maradt, s a gyermekek gondozását elhanyagolták, különösen, mivel akkor még az általános iskolakötelezettség sem volt szokásban.

Angolországban Gloucester (Gloszter) nevű városban élt egy Raikes (Réksz) Róbert nevű lapkiadó, akit megdöbbenett, hogy a gyermekek vasárnap délután hogy csavarognak az utcán és gonosz beszédekkel és tetteikkel valóságos rettegésben tartják a lakosságot. Ekkor jött az a gondolata, hogy ezeket a gyermekeket, akik sem templomba, sem iskolába nem jártak, valamivel el kell foglalni és különösen, hogy vallásos nevelésben kell részesíteni. Érintkezésbe lépett egyik lelkésszel s egy arra alkalmas asszonyt pénzen fogadott, aki ezeket a gyermekeket összegyűjtötte, vasárnap délelőtt templomba vitte, délután bibliai részek magyarázatára, számolásra, olvasásra, írásra tanította. Ez történt 1780-ban, egyszerre négy-ilyen vas. iskola alapított, ez tehát az első v. iskola kezdete. Mint szerkesztőnek módja volt Raikesnek a kérdést lapjában is megemlíteni, hol az lassanként általános érdeklődést ébresztett, úgy, hogy a városok egymás után kezdték ezt az intézményt elismerni. Már hat év múlva Londonban vasárnapi iskolát találunk, az eredménye pedig olyan nagy volt, hogy három éves fennállása után már köz-elismerésnek örvendettek a v. iskolák. Az angol, majd a skót és amerikai gyülekezetek azonnal észrevették, milyen jelentősége van a v. iskolának abban, hogy a gyermekeket vasárnap foglalkoztatja és a vall. nevelést segíti, s lassanként mindenüvé bevezették.

Az európai egyházak közül először a német prot. egyházak ismerték meg, ahová a német belmisszió atyja, Wichern vezette be, 1824-ben. De sok különböző ok miatt sok akadállyal kellett küzdenie, úgy, hogy 1863-ban lett Németországban ismertté és bevetté s akkor is inkább a gyermekisteniszteleteket pártolták. Ma is inkább a gyermekisteniszteletek otthonosak a német prot. egyházakban, bár sok helyen ezt vas. iskolai módszerrel csinálják. A magyar egyházakhoz ez a munka a német és skót hatásokra került. Eleinte sokan inasiskolát értettek alatta, — még ma is vannak ilyenek, — mert az első inasiskolákat nálunk vasárnapi iskolának nevezték. Sokan ma is idegenkednek tőle, mert nem tudják felismerni jelentőségét.

Az angol és amerikai vas. iskolák, mivel ott felekezeti iskolák nincsenek, s így termék és helyiség nem igen áll rendelkezésre, úgy járnak el, hogy akárhány csoport legyen is,

egy teremben kezdik meg a tanítást, aztán az imádság és ének után minden csoport vezetője különvált a csoportjával és megmagyarázza a tanítást, majd a végén a vezető az összes csoportoknak beszél és együtt énekelnek és imádkoznak. Ennél, ha helyiség van, sokkal jobb az a mód, hogy minden csoport külön teremben legyen, mert ekkor a vezető csak a maga csoportjával foglalkozik.

Külföldi egyházakban már a vasárnapi iskolai munkának nagy és gazdag irodalma van, füzetek és könyvek a gyermekek számára, folyóiratok, továbbképzésre alkalmas könyvek a vezetőknek, stb. Nálunk most kísérletezünk a vezetők számára a jelen lappal, a gyermekeknek meg „Az én kicsinyeim“ c. lap kiadásával. Attól, hogy kézikönyveket adjunk a vezetők kezébe, bármennyire fontos is volna az, még messze vagyunk s először is az kell hozzá, hogy v. iskoláink meg legyenek szervezve és öntudatosan tegyék kötelességüket.

A munka.

Lapunk előbbi számaival még korlátolt mennyiségben ugyan, de rendelkezünk úgy, hogy azon v. iskolák, melyek vezetői nem kapták meg, vagy amelyek most csatlakoztak, ha kéri, igényt tarthatnak rá, hogy lapunk eddigi számaikat megküldjük, teljesen díjtalanul.

Nyugtázás. A dési v. iskola központi járulék címén 50 L. és a székelykoesárdi v. iskola központi járuléka 100 L., külmiszióra 100 Leit küldött be.

Szerkeszti:
Dr. Imre Lajos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj—Kolozsvár. Ref. Theológia.